

Laisvoji Lietuva

ORGANIZACIJA

URUGVAJUS

URUGVAJUS

Urugvajaus Lietuviu Demokratinu Organizaciju Delegacija pas Respublikos Prezidenta
Dr. JUAN JOSE AMEZAGA

EXTRA! EXTRA! EXTRA!**DIDELĖS VAKARAS**

Sestadieni, rugpjūcio (Ago) 24d. 1946m.

KULTUROS DRAUGIJOJ

Gatvė: Rio de Janeiro 4001 Cerro.

Programa, kuria vadovauja Jaunimo Draugija "VYTIS" — Sudaro:

1 — Juokinga komedija: Pirslys Suvadzio tojas. Rizisuaja: S. Bartnikaitis.	3 — Vaiku deklamacijos.
2 — Koncertinė dalis	4 — Linksmus Sokias su GERĄ MUZIKA.
	5 — Turtingas Bufetas.

Cesna Radio

ADOLFAS CĖSNA

Radijo Technikas

Gamina radio aparatus ir taiso senus, rupestingai ir prieinamomis kainomis. Parduoda ir išimokėjimui.

Calle SAN FRUCTUOSO 1827

Montevideo

Krautuvė - baras

VIKTORO KUCIAUSKO

Calle PRUSIA 1851, kampas Bogotá

Telefonas: 22 13 26

Villa del Cerro

Didelis pasirinkimas visu rusiu maisto produktų. — Vietos ir užsienio gerimai. Kainos ekonomiskos. — Lietuviškas patarnavimas — Lietuviams nuolaidos

LIBRERIA

ESAS

Geriausių pasaulinių rasytoju knygos. — Ivaivūs popieriai: kartolinas, celofan ir kt. Rasomieji dalykai ir mokyklų reikmenys. — Atvirutes, albumai. Uzsakymus siunciam ir pastu. Priveza tranvijai:

7, 9, 12 ir 61

ARENAL GRANDE 2533

Tel. 2 772 53

Montevideo

PETRO ir BRONIAUS

Evovlucku

PIENINE — BAR ALMASENAS

Calle BERNA 1860 Villa del Cerro

Telefonas: 22 11 94

Kamionai perkraustymui kiekvienu pareikalavimu, ivairus pieno ir kiti maisto produktai, vietos bei uzsienio gerimai

PRASAU ATSILIEPTI

Per gerb. Dr. Pr. Bagdanaviciu suzinojes, kad mano pusbrolis Dr. Vl. Vilimas yra su juo draugaves ir dabar randasi Vokietijoje,

prasau atsiliepti siuo adresu: Sr. Bolius Nemickas, Calle Rio de Janeiro 4001. Cerro. Montevideo Rep. O del Uruguay.

LAISVOJI LIETUVA

Mėnesinis - Kultūros - Mokslo - Meno - Visuomenės - Kovos - Žurnalas

Metal (Año II) | Montevideo, Lituos - Julio 1946. | Nr. 7 (19)

K Verax

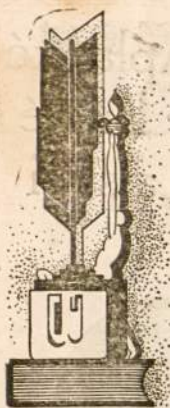
Como los Soviets provocan el exterminio de las naciones

(Continuación)

Imaginémonos ahora de dónde extrajo la gente de Lituania tamaño entusiasmo para marchar, abandonando su destruida patria a pie, por caminos otoñales e invernales, varios centenares de kilómetros, con el designio de reconstruir los edificios, fábricas y puentes rusos ... Parecería que, sojuzgadora de Lituania durante siglos, fuera cual tierra santa, parecería que no tuviera gente propia ni prisioneros de guerra para reconstruir puentes, parecería que todos los lituanos en masa hubieran perdido la razón.

Empero el mal sentido de la falacia está claro. Para evitar que a veces no se difundan por el mundo civilizado noticias sobre las caravanas de millares de lituanos dirigiéndose hacia su perdición en Siberia, los ocupantes inventaron las llamadas alegres ayudas del servicio del trabajo. ¡Oh! si los periodistas internacionales vieran, y habiendo visto tuvieran el suficiente coraje como para dar a conocer en la grande prensa mundial, de cómo las columnas de lituanos mėnesense angustiosamente por las dilatadas e incommensurables planicies rusas, de cómo la gente mortalmente cansada cae en el fango del camino y ya no se levanta más, de cómo los bastones de goma de los enkavedistas hieren las caras, cabezas y espaldas, de cómo en la espesura de los bosques disparo tras disparo arranca la vida a los más extenuados y de cómo los sobrevivientes cumplen penosa esclavitud en las selvas, minas y fábricas siberianas...

Una que otra observación auténtica sobre la suerte de los exilados hemos de citar más abajo, mientras que sobre los aspectos de los viajes hemos de dar fin con el testimonio de una persona que logró salvarse. Trátase de un estudiante de química. Tomado por los Soviets para el servicio de trabajo, dióse cuenta de que en realidad era expatriado a Siberia. Dos columnas de hombres y mujeres por separado, cargando heramientos de trabajo, eran obligadas a marchar más y más hacia el Este. Comprendiendo la gente que estaba siendo desterada, comenzó a protestar. Llovaban las mujeres sin haber podido despedirse de sus hijos. Los enkavedistas acompañantes pidieron a la multitud se allegara hasta un bosque, donde les sería dado el trabajo. Cuando la gente se hubo introducido en el medio del bosque fué hecha formar en ajreadas filas por los soldados que abrieron un infernal fuego de ametralladoras y armas automáticas. Cayeron las personas como moscas. Los heridos fueron ultimados en masa con granadas de mano, y los muertos asegurados en el calidad de tal a bayonetazos. Los que lograron huir, fueron cazados por los enkavedistas con ayuda de perros amaestrados. Sólo consiguieron salvarse dos de entre la multitud de miles de personas, uno de los cuales posteriormente se refugió en Suecia. Después de narrado este espantoso hecho de su vida, fué certificado por el estudiante con solemne juramento.

— Lituania Libre —

REVISTA MENSUAL
de

Ciencias, Artes y Letras

Rio de Janeiro 4001, CERRO

EDITADA por la
ASOCIACION CULTURAL
URUGUAY-LITUANIA

Aprobada y reconocida por la
Ley del Gobierno Superior de la
Nación, con la Paratención Jurídica
— en el año 1941 —

Organización oficial y propiedad intelectual
fué de la misma. Impreso en la
Imprenta Fortaleza

Redacción, Administración e Imprenta
Rio de Janeiro 4001
— Cerro —

Redactor Responsable:

JULIAN JAZAUSKAS
Berna 2347. Cerro

• Administrador

Pedro Kurkuzas
Rio de Janeiro 4001
Cerro

Metré Prenomerata:
Urugvajuje \$ 1.50 U.
Argentinoj \$ 4.00 Ar.
Amerikoj \$ 2.00 dol.
Perlatas sijsti admini-
stratorius vardu.
Raštus sijsti retakci-
jos vardu.

— Lituania Libre —
Rio de Janeiro 4001
Cerro Montevideo:
Uruguay.

Urugvajaus Lietuviai Aplankė Valstybės Prezidenta Ir Prašė Jo Paramos Lietuvos Laisvei Atstatyti

Jo Ekscelencija Urugvajaus Prezidentas
Dr. Juan José Amézaga.

Jo Ekscelencija Urugvajaus Viceprezidentas
Dr. Alberto Guani.

SPECIALĖ AUDIENCIJA

Penktadienį, liepos mėn. 5 d. 1946 m. 18.30 val., Jo Ekscelencija Urugvajaus Respublikos Prezidentas Dr. Juan José Amézaga suteikė specialią audienciją Urugvajaus lietuvių demokratinių organizacijų delegacijai, kuri artėjančios Tautos Konferencijos proga, išdėdė Lietuvos Tautos nenuspelnytas kančias totalitarinio ir imperialistinio Sovietų komunizmo okupacijoje, prašė Valstybės Galvą priimti, kad būtų nuimta Dangaus keršto šaukiantį rusų neteisėbė prieš neutralę, ramią ir darbščią bei niekam pavojaus nesudariusią Lietuvą ir sugrąžinta smurtu išplėsta Jos Nepriklausomybė.

Delegaciją sudarė: Julius Jazauskas ir Petras Korkuzas, nuo Urugvajaus Lietuvių Kultūros Draugijos ir žurnalo «Laisvoji Lietuva». Dr. Pranas Saciakauskas ir Mykolas Svečulis, nuo Urugvajaus Lietuvių Komiteto. Stasys Guda ir Peiras Markevičius, nuo Jaunimo Draugijos «Vytiš». Jaunimo chorą atstovavo Vytautas Dorelis. Urugvajaus biznierių ir profesionalus atstovavo: Juozas Ramonas, Petras Zukelis, Aleksandras Mniausas ir Antanas Jankus. Lietuvos katalikus atstovavo Antanas Stendelis ir Juozas Saursevčius, o lietuvių dainą bei meną Jonas Mociavičius ir Stasys Stendelis.

Lygiai 18.30 val. lietuvių delegacija įžen-

gė į Prezidentūros Rūmus, tur didžiąjame valstybės aktų salone jau laukė Respublikos Prezidentas su savo adjutantu ir dekanais. Delegacijos pirmininkas Dr. Pranas Saciakauskas trumpai pasveikino Urugvajaus Valstybės Galvą perstatė visus dalyvius ir kreipėsi į Prezidentą atatinama kalba. Savo ilgokoj, turiningoj ir nuodugnai apimančioj Lietuvių Tautos kančias okupacijoj ir Jos siekimą atgauti smurtu išplėstą laisvę, Dr. Pr. Saciakauskas smulkiai išdėstė traginę dabartinę Lietuvos padėtį, civilizacijos negirdėtą bolševikų užstojimą fiziniai išnalkinti lietuvius, masėmis juos šaudant vietoje, masėmis tremiant į Azijos tyrlaukius ir kanktinant koncentracijos stovyklose. Pildė iš iškino bolševikų pasityčiojimą ir Lietuvių Tautos valios klajojimą su tariamais rinkimais, nes bolševikai tik vieną kompartijos sąrašą teledo, kuriame figuravo raudonosios armijos karininkai ir NKVD pareigūnai atvyę iš gilumos Rusijos kaip lietuvių tautos kandidatai, o patys lietuviai ginklo pagalba buvo priversti balsuoti už okupantus ir jiems cinggai aiškino, kad tai esą «geriausis Lietuvos sūnus».

Ypatingai vazdžiai nupasakojo bolševikų teroro metodus, lietuvių paskutinio turto plėšimą vardan sovietizacijos, spartų Lietuvos rusinimą, mažų kūdykių atėmimą nuo tėvų ir gabenimą Rusijon, «iaudies teismus» ir barbariskus berginklių žmonių kančiamus, kas ir

buvo išaukę visuotinį lietuvių tautos sukilimą 1941 m. birželio mėn.

Baigdamas savo kalbą, vardan Atlanto Deklaracijos ir tų tiesos žmoniškumo, demokratinių laisvių bei visų tautų nepriklausomos egzistencijos idealo, dėl kurio Jungtinės Tautos vedė šį baisų karą, atnešęs žmonijai tiek kančių ir pareikalavęs milijonus jaunių gyvybių, Dr. Šacikauskas prailė, kad Respublikos Prezidentas išgirstų žudomos Lietuvių Tautos balsą, paremtų jos kovą už nusikratymą totalitarinio komunizmo jėga primestų vergijos pančių ir kad Urugvajus kaip pavyzdingas teisėtumo, demokratiškos laisvių bei humanizmo kraštas, paremtų teisingas kankinamos ir naikinamos Lietuvių Tautos pastangas, atstatyti savo Nepriklausomą Valstybę.

Respublikos Prezidentas, atsakydamas į Dr. Šacikausko kalbą ypatingai pabrėžė, kad jam malonūs svečiai Urugvajaus lietuvių kolonijos delegatai, nes jis šią koloniją pakankamai pažįstąs kaip darbdėją, ramią, teisingą ir kultūringą iš ko jis turis sudaręs gražią ir išsamesnę nuomonę apie visą Lietuvių Tautą. Tuo maloniau jam esą susitikti su sveikios lietuvių kolonijos atstovais garbingais savo senosios Tėvynės mylėtojais, nes tie, kurie brangina ir myli savo seną Tėvynę, jie yra pageidaujami ir Urugvajui. Tik tokie laikai Urugvajų savo antra Tėvyne, yra laisvi jos istatymams bei tradicijoms ir laisva savo iniciatyva bekurdami žviesesnę sau ateitį, garbingai prisideda prie Urugvajaus pirmynėigos. Nesą lietuviams daug ko sielotis, kad ir jų tarpe randasi linkusių svetimiesiems vergauti. Tokių turim ir mes urugvajiečiai, bet ši moralio iškrypimo mada, daug blogybių pasėjusi dariam pasaulio tautų bendradarbiavimui, jau yra kritės siadijoj.

— Lietuva kelsis Didžiųjų Demokratijų ji nėra niekam padovanota, o jos garbinga praetis, aukšta Vakarų Europos kultūra ir laisvės metų pasaulį stebinęs visokaropas Lietuvos progresas ir yra toji teisė, kuri sako, kad mūsų Tauta subrendusi laisvam gyvenimui, kad ji turi būti Nepriklausoma. Tauta, kuri myli ir gina savo laisvę visuomet ras jos kovoje nuostabią paramą mano Tautos ir Vyriausybės, nes to reikalauja Urugvajaus tradicinė laisvės ir teisės metė. Jūsų taip kilnaus troškimo reikalu, aš tarsiūsu su savo vyriausybe, ypač su mūsų kancleriu, kurio dispozicijoj yra visos Tarptautinių Institucijų Urugvajaus delegacijos. Ir Taikos Konferencijoj ir kitur kur iškilis mūsų Tėvynės laisvės klausimas, Urugvajus nesivyrūjančią jį gins ir visai remis. — baigė Jo Ekscelencija Respublikos Prezident s.

Baigus Prezidentui savo kalbą, trumpą žodį tarė — Urugvajaus Lietuvių Komiteto — sekretorius p. Mykolas Svečulis ir Jo Ekscelencijai įteikė Urugvajaus lietuvių kolonijos rezoliuciją, priimtą birželio mėnesio 16 d. 1946 mt. «Ateno de Montevideo» salėse.

Sykiu p. M. Svečulis Prezidentui įteikė ir didžiojo Lietuvos Laisvės Kovotojo, Urugvajaus lietuvių kolonijoj ypatingai mylimo ir populiaraus rašytojo, Kaz miero Čihiro - Verax du stambiuosius ir liuksusiniai išleistus apie Lietuvos tragediją veikalus: «Lituania entre Fuego Cruzado» ir «Europa o Gengis Khan». Jo Ekscelencija pareiškė padėką ir tarsi norėdamas pagyinti susidariusią slėgiančią nuotaiką, užvedė maloniai drauginą su delegacijos dalyviais pasikalbėjimą. Bet čia pat visus apnyko didžiųjų dienraščių korespondentai ir pasigirdo juo foto aparatų tarškėjimas. — Eisiame, kitaip jų nenusikratysi, — pasakė Jo Ekscelencija ir padėdamas tvarkytiis atminčial nusifotografavo su delegacija.

Audiencija užtruko per 40 minučių ir praėjo ypatingai Lietuvių drauginė atmosfera, taigi ir ji savo daļimi tepagrellina Lietuvos kentėjimų ir raudonojo maro šautėjimo užbaigą mūsų žemėj.

R. P.

Steponas Darius ir Stasys Girėnas

Kiekvienais metais, visą pasaulio padorūs lietuvių liepos 17 d. iškilmingai atžymi kaip — Išeivių Dieną, — nes tą dieną tragingai žuvo Volentijos Solcino girtoje didieji Išeiviai, Lietuvos garbei, prastu lėktuvu perskridę Atlanto Vandenyne, mūsų tautos didvyriai, lakūnai kapitėnas Steponas Darius ir leitenantas Stasys Girėnas.

Didžiųjų mūsų Išeivių didvyrišką žygių ir jų kraujo auka teisingia mus visus broliškoni vienybėn ir teperėia energija bei ryžtumą šventojoj kovoj, už paverttos ir teriojam s Lietuvos laisvę.

J. E. LIETUVOS RESPUBLIKOS NEPAPRATAS PASIUNTINYS IR IGALIOŲS MINISTRAS PIETU AMERIKAI

Dr. K. GRAUZINIS

Dėl Urugvajaus lietuvių patriotinių organizacijų delegacijos apsilankymo pas Respublikos Prezidenta, Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo reikalų, p. Ministras taip sako:

Buenos Aires, 1946, VII, 9 d.

Urugvajaus Lietuvių Demokratinė Organizacija Atstovams, Montevideo.

Brangūs Tautiečiai,

Su dideliu idomumu ir malonumu sekiau Tamstų apsilankymą pas Jo Ekscelenciją Urugvajaus Respublikos Prezidenta Dr. Amézagą, kuriam s. m. liepos 5 d. Tamstos iškėt savo rezolucijas, prasant paramos atgai-

vinant Nepriklausoma Lietuva, ir iteiket ispaniskas knygas apie Lietuva. Sis kilnus patriotinis Tamstu zygis uz Lietuvos laisve tiks kaipo vienas is graziausiu ir reiksmingiausiu Urugvajaus lietuviu kolonijos istorijoje ir susilauks pritarimo visoje Lietuviu Tautoje.

Nuosirdziai sveikindamas Tamstas uz si zygi, linkiu geriausio pasisekimo tolimesneje bendroje musu kovoje uz savo Tėvynės laisve.

Dr. K. Grauzinis

Lietuvos Ministras.

Danijos Lietuviai

Hortensia Bartnikaitė

Jauna, bet didelių gabumų musu kolonijos pianistė, vaidintoja ir deklamatorė, kuri "Išeivių Diena" minut nustebo žiurovus savo principais ir sudėtingos roles, ypatingai geru suvaidinimu, dramoje "Lietuvos Didvyriai".

Nors ji pirma syki pasirodė lietuviskoje scenoje, bet žiurovu neapvykę ne darniai artistiniu vaidinimu, ne lietuvių kalbos grynumu ne, pagaliau, roles pergyvenimu. Dazniau, vis dažniau Hortensia reikalinga musu neturtinčioje scenoje.

DANIJA KRYPSTA I VAKARUS

Pračiu metu vasara, visur tebegarbinant bolševikus, kaip alijantu sąjungininkus kovoję, prieš nacizma, musu pabėgėlių padėtis Danijoje buvo itin nepavydėtina, nes į mus visur žiūrėjo kaip į nacius ir nepageidaujamus asemenis. Tokia padėtis tesėsi maždaug metus laiko, ypatingai ji buvo aštri šiu metu pradžioje, kuomet D.R.K. pasauliniu itaku spaudžiamas, uždarė pabėgėlių komitetus ir sustobdė kito kia veikla. Tačiau paskutiniu laiku padėtis ir nuotaikos rodo tendencijos kitėti mums palankia prasme.

Laiko begyje, Danijos viesoji ir oficialioji opinija galutinai ištikino bolševiku agresiniais tikslais ir nuolat varoma per savo agen-

tus propaganda svetimos valstybese. Pavyzdžiui, geguzes men. beveik dvi savaites tesesi bemaz visuotinis streikas. Spaula kaltino komunistus. Ypatingai aštriai prieš komunistus pasisake vienas is itakingiausių dienraščių "Nationaltidende", kuris danzai savo skyltise kela ir Lietuvos laisvės reikala.

Tokių ir panasių faktorių itakoj keičiasi atsinesimas ir pabėgėlių atzvilgiu. Jau susilaukeme ir konkrečių davinii, butent, socialinės ministerijos ir Danu Raudonojo Kryžiaus patvarkymais pabėgėliai jau, nebelaikomi internuotais asmenimis. Visiems pabėgėliams surteikiama teisė dirbti ir laisvai privaciai gyventi, kas anksčiau buvo griežtai draudžiama. Visi sie esminiai pasikeitimai rodo kaip toli Danija atsiorientavo nuo bolševiku ir galima spėlioti, kad ji sino keliu eis ir dar toliau.

PASIKEITIMAI DANIJOS LIETUVIŲ VADOVYBEJE

Visus metus laiko su didėliu atsidavimu dirbes pabėgėlių reikalais adv. M. Brakas, isvyko amerikiecių tarnybon į Vokietija, kur dirbs atsakingose ir svarbiose pareigose. M. Brakas dar pries Vokietijos kapituliacija pradėjo dirbti Danijoje esančių lietuvių organizavimo ir surinkimo darba. Tuoj po kapituliacijos sudarė is itakingu asmenu danu lietuvių komitetą ir Pabaltės Komiteta, o vėliau ir Lietuvii Komiteta. Vi suose šiuose komitetuose iki ju uzdarymo jis buvo veikliausias asmuo. Isvykusio M. Brako vietoje pareigas eis dipl. ekon. A. Sakavicius.

KONCERTAS ALIJANTŲ KARINEI MISIJAI

Geguzes men. 24 d. lietuvių akad. lageryje, Vedbaeke, lankesi alijantu karines misijos, pabėgėlių reikalams tvarkyti skyriaus vadovybe. Sia proga lietuviai surenge menine programa, kurioje pasirodė misrus oktetas, tautiniai sokiai ir vyrų choras. Sveiciams labai patiko liet. tautiniai sokiai ir skambios vyrų choro dainos. Atsisveikindami garbingi svečiai stebėjosi pabėgėlių energija ir kviete nepamiršti, svetimos salyse gyvenant, graziu savo tautos tradiciju. Sveiciams buvo ietakta Amer. Liet. Kongr. angliskos rezolucijos.

V-is.

MARTYNAS JANKUS

Mazosios Lietuvos Patriarkas, — Ausros —
isleidimo metu.

VOKIETIJOJE MIRE AUSRININKAS MARTYNAS JANKUS

Mūsų korespondentas iš Vokietijos pranesa: "Tolimoje Vokietijos siaureje mire šiu metų gegužės 23 diena 88 metų senelis ausrininkas, Mazosios Lietuvos Patriarkas ir kovotojas dėl Lietuvos teisiu — Martynas Jankus. Tai paskutinis ausrininkas, visa savo gyvenimą paaukojęs dėl Lietuvos, pradedęs dėl jos kovoti dar caru laikais. Paskutinis ausrininkas mire dideliame skurde ir toli nuo tėvyne, dideliame kuno ir sielos skausme.

Gime Martynas Jankus 1858 metais netoli Tilzes, prie Nemuno, graziame Bitenu kaime, prie pat Rambyno kalno. Šio kalno amžinosios lietuviškosios ugnies saugotoju Martynas Jankus išbuvo visa savo gyvenimą su mazomis isimtėmis, kurios priklausė jau ne nuo jo vaļios.

1883 metais, susvitus lietuviškajai "Ausrai", Martynas Jankus, paragintas didelio Lietuvos ir lietuviu tautos bicijulo Jurgio Zauerveino, stoja į darbą už Lietuvos sviesesne ateiti. Netrukus jis tampa artymu dr. J. Basanaviciaus bendradarbiu ir vienu pirmuju "Ausros" darbuotoju. Šalia to, jis paraso ir isleidžia savo lesomis net apie 20 lietuvisku knygeliiu, kurio anuo metu suvaidina dideli vaidmeni. Už savo kus buvo nuolatos persekiojamas vokieciu zan lietuviska ir patrijotine veikla, Martynas Jan-

daru ir net apie 10 kartu, suimtas ir kalintas.

Nepriklausomos Lietuvos laikotarpyje Martynas Jankus pasireiskia kaip gabus ir drasus politikas Klaipedos krasto reikaluose, už ką vėliau naciai jį ypatingai persekiojo. Net jo garbei pastatyta Karo Muziejaus sodelyje paminkla drastiskai isvercia...

Savo veikla Martynas Jankus visada buvo nuosirdus ir tiesus. Jam terupejo tik Lietuvos reikalai. Materialiniu isskaiciavimu neturejo, o, priesingai, net jo ukelis buvo isvarzytas is varzytiniu, kad padengus skolas, padarytas beleidziant "Ausra" ir kitus lietuviskus leidinius: Sias idealistinis bruozas zymi jo visa veikla.

Martynas Jankus kaip ir kitas didelis lietuviu tautos sunus Jonas Sliupas mire istremime. (Kaip zinome Jonas Sliupas mire 1944 m. Berlyne). Palaidotas netoli Danijos graziame Flensburgo mieste. Laidotuvese dalyvavo visa Flensburgo lietuviu kolonija, prisimindama, kad Didziajam paskutiniajam Ausrininkui nebeteko sulaukti laisvos ir Nepriklausomos Lietuvos, dėl kurios jis kovojo daugiau kaip 60 metu. Ir tik maza laiko tarpa jis tegalejo pasidziaugti tos kovos laimejimu: musu tevyne Lietuva uzgriuvo dar karta nelaimė is tu paciu rusu puses, tik daug ziauresne ir baisesne nei anomis "Ausros" dienomis.

Mes tikime, kad tiek Martyno Jankaus, tiek Jono Sliupo musu tautai brangius palaikus galesime pargabenti i Vilniū ir palaidoti juos ten, kur jie to nusipelne — šalia dr. Jono Basanaviciaus, musu Didybes ir Nepriklausomumo simbolio.

M. K."

DRASINANTI SVEIKINIMAI

Ateneo akto ir lankymosi pas Respublikos Prezidenta proga, Urugvajaus Lietuviu Demokratiniiu Organizacijii Vadovybė dar gavo drasinancius sveikinimus ir linkėjimus, kad Lietuva greiciau nusikratytu okupacijos is sekančiu asmenybiu.

J. E. Montevideo Arkivyskupo Dr. Antonio Mária Barbieri, is Vatikano Nuncijaus Vyskupo Alberto Lavame, is Didziosios Britanijos Ambasadoriaus Mr. Gordon G. M. Vereker, is Jungtiniu Amerikos Valstybiu Ambasadoriaus Mr. William Dawson ir k.

Be situ garbingu vyru, Urugvajaus lietuviu pastangas dėl savo tėvu zemės laisvės sveikino visa eilė zymiū Urugvajaus politikū, visuomenės, spaudos ir mokslo atstovu.

TURIME PAAISKINTI

P. Amerikos lietuviai zino, kas tas "Balsas" ir jo liudnai pagarsejes redaktoriui Norkus. Apie "hombre perdido", kaip sakoma, komentarai nereikalingi. O kitu saliu lietuviu informacijai del visko galime pakartoti adv. R. Skipicio nesaliska nuomone, savo laiku pareiksta gerai susipazinus su "pazangiuoju" paskviliu: "Kaip pats redaktorius, taip ir jo laikrastis labai menkos etikos. Gali parasyti didziausia mela, smeizta, kad tik jo laikrasciui (ir leidejo smuklei. Red.) butu kokios naudos. Is esmes tai nesvarus, asmeniskam pelnui skiriamas laikrastukas".

Mele, smeiztuose, santaze jis vartoja tipiska "draugu" metoda: tiesa vadina melu, o melus tiesa. Pats budamas zemiausios rusies pornografininkas arba, kaip jis sakosi, nepraustaburnis, N. visus kitus tokiais noretu matyti. Mat, kuo pats kvėp... Mes remiamies faktais, jis keiksmazodziais. Iseikvojes visa keiksmazodziu zodyna. "B", nuosirdzia musu zurnalo lietuviska linija jau eme pravardziuoti porno-

grafija. Jei Norkus nori suprasti sio zodzio tikraja prasme, tepasvarsto jis savo paties visiems zinomas kai kuriuos paprocius...

Ka "Laisvoji Lietuva" skelbe ir skelbs, tai ji dare ir darys tik pagal dokumentacija. Toliau esantiems lietuviams patariame buti atsargiems su tuo, kuris nesiskaito su jokiomis priemonemis, kuris dar vakar piro lietuviams sovietiskus pasus ir siandiena tebekvieciamas i komunistinius "kongresus". Neturetu geros valos lietuviu klaidinti. "Balse" daugiau manevravimo, kaip nuosirdumo sumetimais karts nuo karto iterpti lyg ir patriotiski sakiniai, o taip pat ir Amerikos sektantu doleriais apmokami "religijos aiskinimai".

Ju vyriausia taisykle linkciotis i visas puses, sedeti ant daugelio kedziu, kad tik nors vienu pezu daugiau pelno. Tuo tikslu jis juodina kiekviena kita P. Amerikos lietuviska laikraisti, komunistinius betgi vadina kolegomis! Lygiai jis cia nepakencia tvirtu, aiskiu isitikinimu veikliu lietuviu inteligentu, kurie, mat, kludo ju taip megstama vandens drumstima.

Ateneo de Montevideo Aktas

Lietuvos Gedulo Dienos minėjimo, ivykusio skemadienyje, birzelio mėn. 16 d. 1946 mt. an-

troji dalis publikos. Virsuje matomas minėjimo organizaves prezidiumas ir zymus sio krasto kalbetojai.

Kazimieras Cibiras-Verax

★

Savo gausia ir svaria plunksna pasekmingai ginantis Lietuvos Nepriklausomybės byla Pietu Amerikos spaudoje.

Du stambiuosius jo kurybos veikalus "Lituanía entre Fuego Cruzado" ir "Europa o Gengis Khan", Urugvajaus lietuviu kolonijos delegacija iteikė Respublikos Prezidentui, kai ji lankė Lietuvos laisvės reikalui.

★

Edvardas Grėbliūnas

★

★

Pagarsėjęs musu kolonijos deklamatorius, vaidintojas ir vienas is energingiausių "Vytics" organizacijos veikėju, kuris "Iseiviu Diena" minint, ypatingai gabiai ir artistiniai suvaidino Edmundo role, dramoje "Lietuvos Didvyriai". Sveikinam nauja, bet daug musu kolonijai zadancia scenos pajėga.

★

Marcelė Markevičiūtė ir Bronė Cernauskaitė

Susipratusios ir rimtos lietuvaitės, kurios pazinusios kilnu vytiėciu veikima, pacios stojo i ju eiles ir bendrai su kitomis vytiėtėmis pasekmingai dirba savo organizacijos ir Lietuvos labui.

Kaipu aktyvės organizacijos ir scenos darbuotojos, jos yra grazus pavyzdys visoms gero vardo ir rimtoms lietuvaitėms, kad galima daug padaryti atėjus i organizacija dėl savo kolonijos ir Lietuvos.

Alba Grigaitė

★

★

★

★

Musu kolonijoje pľaciai pagarsėjusi dainininkė, vaidintoja ir patriotinio darbo rėmėja, kurios tėvelis Feliksas Grigas ir svogeris Alfonsas Klimas yra zymus Kulturos Draugijos darbuotojai.

Panelė Alba neseniai turėjo pakelti sudėtinga apendecito operacija, bet ji laimingai praėjo ir ligonė baigia stiprėti tėveliu namuose.

PATRIOTINIS LIETUVIŲ VISUOMENĖS DOMEI

Sugedus spausdinimo minervai, kuri dėl tam tikru aplinkybių teko perleisti pavieniams asmenims ir žurnalais beįgti linotipu, piktos vaizdo žmonės iš to daro savotiškas išvadas ir kaip visuomėnė imasi skleidimū nebūtu prasiimanymu kolonijoj, kad tuomi pakenkus rimtam darbui ir patarnavus okupantams.

Mes perspėjam geros valios lietuvius, kad jie nepasiduotu patamsio didvyriu gandsms, nes žurnalas eis kaip iki siol ejes ir jo sekantis numeris iscis reikiamu laiku, kad paskui normalėi citu nustatyta data. Jis tik dabar bus suvystovesnis, rimtesnis, svaresnis ir savo pasikirti atliks garbingai.

Kaip musu kolonijoje, taip ir mums kaimyninesė valstybesė dar netruksta nuosirdziu lietuviu ir geru patriotu, taigi galim ramiai testi savo darba, nes be lietuvisko spausdinto zodzio niekad nepasiliks Pietu Amerikos lietuviui. To reikalauja musu darbas, musu Tautos laisve ir ta mes bendromis jėgomis tesesime, neziurint, kad net kai kuriems diplomatams, kurie kisai i musu kolonijos reikalus, remia priešlietuviska veikla, tas ir labai nepatiks. Nepakenks tam nei maza, skandalingai nusi veikusi grupele, kuri visuomenes darba ir kultura suprato tos pacios visuomenes centu pasisavinimu.

Redakcija

REDAKCIJOS ATSĄKYMAI:

Z. U-ai. Aciu uz vertingus rastus. Jais mielai pasinaudojame. Neuzmirskite mus ir toliau.

K. J-ai. Paieskojimas visuomėnė ir nemokamai talpinam. Siuskite kiek ju turite.

D. M-ai. "Nauji Papugos" mums netinka. Perdaug asmeniskumo. Kad is ju nieko neises, tai ta visi zino. Neverta kalbėti apie sena kepture, kad ir su nauja zvaigzdu.

J. B. S-ai. Jusu strapsni apie tai, kaip Norėnas Argentinoje "veikia", kokiu reikalu jis turejo su baltosiomis vergemis, kaip savadavo jurininkus su lietuvaltėm, kaip platino pornografinius atvirukus ir panasiai, padejome i archiva. Musu patriotines kovos žurnalas turi daug svarbesnės ir vertingesnės medziagos.

V. V-ai. Tai policijos, o ne laikrascio reikalas. Netalpinsim.

Bendra darbiams. Kuriu rastai, dėl vietos stokos ir musu kolonijai aktualiu reikalu, netilpo siuose numeriuose, tilps artimiausioje ateityje.

PAIESKOJIMAI

Lietuviai studentai Italijoje, studijuoja Bolognijos Universitete, nieko nezina apie savo gimines ir artimiuo siuo norėtu susirasinėti su brangiais tautieciais kituose uzjurio krastuose.

Bartasius Stasys,
Budrys Jonas,
Mikalcius Juozas,
Paskauskas Jonas.

Ju adresas sekantis:

Displaced Persons Camp Nr. 1.

B o l o g n a .

Via Ceren 2.

Italy.

Ona Sarkiene Grybaite, patesko savo puseseri Paulinos ir Tereses Dajotaiciu, gyvenanciu Argentinoje, taip pat pusbrolio Jono Dajoto, gyv. Argentinoje.

Bronė Zaronskaitė, patesko savo brolio Jono Zaronsko, gyvenancio Argentinoje.

Antanina Nainytė-Gelaziene, patesko savo giminiu Elenos Bukienės Papeliukaite ir Kunigundos Kaniusaitės, gyvenanciu Argentinoje.

Antanas Rackauskas, gyvenas Urugvajuje, patesko savo pusbrolio, Lietuvos armijos karininko Vlodo Jancausko, gyvenancio Vokietijoje.

Dėl adresu kreiptis redakcijon.

NAUJI DRAUGIJOS NARIAI

Paskutinemis dienomis Kulturos Draugijon istoji sie nauji nariai:

Jonas Mockevicius, E. Limontas, Dr. Pranas Sacikauskas, V. Sadauskas, P. Protasas, P. Kersevicius, Aleksandras Miniauskas, Bolius Laucius, Regina Mlnetaite, Hortensia Bartnikaityte, Alfonsas Bartasiunas.

Sveikinam naujus lietuviu kulturos darbuotojus tarp iseviu ir kvieciam kitus paseskti juos.

Sekretorius.

PATAISOM

Praejusiamė "Laisvosios Lietuvos" numeryje, rasytojo p. K. Cibiro-Verax sveikinimo telegramoje, per redakcijos neapsiuzurejima pasiliko nemaloni klaida. Kur pasakyta "kavodami laimesime", turi buti sakoma: "kovodami laimesime".

Lietuvos Konsulato Brazilijoje gatves numeris turi but. 477 o ne 447. Uz nemalonia klaidas labai atsiprasome skaitytojais.

Redakcija.

Religinis Puslapis

Tvarko: kun.
STANISLOVAS GRIAGALIUNAS

KALBA BEDIĖVIAI

Didieji mokslininkai ir visuomenininkai, prągaršėje kaipo religijos priesai, savo rastuose dažnai pareiskia savo tikra ir nuosirda isitikinima: tikėjima i Dieva. Tikroji tiesa paaiskeja tik susikaupimo ir sviesos valandėlėse. "Bedieviu" mokslinuku saprotavimais galėtume pagrįsti beveik visas tikėjimo tiesas. Sjaja proga rupi DIEVO BUVIMAS.

VOLTAIRE: "Jeigu rumai prileidzia arkitakta, tai kodėl gi pasaulio buvimas neturētu prileisti Auksciausiaja Isminti? Kuris augalas, gyvulus ar zvaigždė neturi antspaudo To, kuri Platonas vadina Amzinuoju Geometru"?

Pastaba: geometras, geometrija, tai graikiskos kilmės zodis reiskias žėmes — pasaulio matavima, tvarkyma ir t.t.

ROUSSEAU: "Viena knyga yra visiems atskleista, tai Gamtos knyga. Sioje didelėje ir gilioj prasmes knygoje as ismokstu tarnauti jos Anturiui. Kas jos neskaity, nėra pateisinamas, nes ji kalba visiems suprantama kalba".

"Pasaulio judėjimo arba gyvybės pirmoji priezastis nėra medziagoje. Medziaga judėjima tikta priima ir perduoda, bet jo negamina. Medziagos begalinu priezasciu eile yra nesamone".

MONTESQUIEU: "Ar begali buti didesnė nesamone, kad eilė aklu priezasciu isduotu protingas butybes"?

LE DANTEC: "Nuosekliu bedieviu bendruomenė yra neimanoma... Daleiskime bendruomenė sudaryta vien tik is bedieviu, norincku irodyti bedievybės praktiskuma. Sioji bendruomenė tikrai baigtusi zmogzudysciu epidemija".

DAYLE: "Bedievybė yra ne kas kita, kai juokingas iskirpimu ir prietaravimu misiny".

LIETUVISKAS NUOTYKIS: Keletas lietuvininku viename Montevidejiaus bare girksnoja vyna. Antanas K. uzveda kalba apie religija, tvirtindamas, kad jis netikis i nieka ko nematas savo akimis. Jonas P. i jo kalba visai nekreipia dėmesio. Tada Antanas savo isitikinimus pasakoja kitiems. Tuo tarpu Jonas pasiskubina isgerti "mokytoju" vyna. Kai sis atsiskuka i savo vyna, bonka jau buvo tuscia. „Jonai, tu isgėrei mano vyna", sako pirmajam. Jonas klausia: "Ar matei"? "Ne", atsako

Antanas. "Taigi, jeigu nematei, tai, salug savo isvadziojimu, turi ir netikėti". Visi draugai prapliumpa juoku.

VISUOMENES DOMEI

Tragingai zuvus geram lietuviui ir garbingam patriotui Vladui Igorui, jo palaidojimo ir kapo papuosimo islaidoms, p. Alfonso Bartasiuno rupesniu buvo padaryta rinkliava ir velionis tinkamai palaidotas. Tam tikslui aukojo sie tautieciai:

A. Zauklis 50 ct., V. Luksis 50 ct., V. Levickas 1 peza, Pr. Ribokas 50 ct., Zabulevicius 50 ct., Gustavas 50 ct., A. Godas 1 peza, A. Mikėnas 50 ct., J. Lalis 50 ct., Danutė 1 peza, A. Fejertas 1 peza, J. Fejertas 1 peza, Petras Korkuzas 1 peza, S. Pagarauškas 1 peza, V. Luksas 50 ct., P. M. 50 ct., A. Rauluskeviciene 30 ct., A. Kazlauskas 50 ct., P. Maksvytis 20 ct., V. Tautkus 50 ct., B. Kaupas 50 ct., J. Ceikus 50 ct., Ales. Zilinskas 20 ct., J. Pinkevicius 30 ct., P. K. 30 ct., D. Aleksandravicius 30 ct., P. Klonis 50 ct., J. Remeika 50 ct., A. Uza 15 ct., L. K. 20 ct., R. V. 50 ct., Kondratėnas 20 ct., J. G. 20 ct., M. de Rakov 20 ct., A. J. 20 ct., P. Lalis 20 ct., Ana 50 ct., Jose 10 ct., D. Linskis 1 peza, A. G. 50 ct., J. Matiecius 1 peza, M. Balaisis 25 ct., Vaitkevicius 25 ct., J. Kasius 50 ct., Svetikas 25 ct., K. Sauciunas 25 ct., A. Linkus 25 ct., V. Kuciauskas 50 ct., Vitalius 20 ct., A. Leveika 20 ct., J. Baksa 25 ct., Simanskas 20 ct., Alfonsas Bartasiunas 2 pezu, A. Kairiuk 50 ct., A. Bielinis 1 peza, Gendrenas 1 peza, J. Leonauškas 30 ct., G. Bajorunas 1 peza, D. B. 50 ct., A. Janelis 50 ct., J. Lapasinskas 50 ct., V. Pazinas 50 ct., A. Gastan 50 ct., C. de Castal 50 ct., A. Balkus 1 peza, V. Likeikis 50 ct., Z. Vasiliauskas 50 ct., V. Valiunas 50 ct.

P. Ribokas 50 ct., A. Cesna 2 pezu, V. Lukšas 1 peza, P. Milkintis 1 peza, Lavickas 15 ct., V. Treigis 50 ct., C. L. 50 ct., P. Totilas 50 ct., Snapsinskas 50 ct., J. Uzass 50 ct.,

Viso auku lapats surinkta is lietuviu \$ 48.47. Is Kanaprolės darbininku \$ 119.03. Bendrai surinkta \$ 167.50.

Laidojimo islaidos: Cocheria, vainikas ir kapo sutvarkymas: \$ 181 pezas. Trukuma \$ 13.50, apmokejo Alfonsas Bartasiunas.

REPORT.

LIETUVIS URUGVAJUJE

ISPUDINGAI PAMINEJO

Pilkoje musu iseiviskojo gyvenimo pedangėje retai suspindi tikrai lietuvisko dvasios poilsis ir didesnio patriotinės visuomenės susibūrimo prosvaistė, bet toki, kartais buvo ir pas mus. Ji ivyko liepos 20 d., arba kai minėjome "Iseivių Diena", kuri ir savo programa ir skaitlingu rinktinės lietuviu visuomenės suėjimu, buvo gyvu pavyzdziu, kad mūsų kolonijoj dar gyva lietuviybės dvasia.

Visi dalyviai issinesė neuzmirstamus ir lietuviskus ispudzius is taip ispudingai ir gyvai suvaidintos, didelės bei specialiai tai dienai parengtos dramos "Lietuvos Didvyriai". Jos meniskoji pusė ir pats pastatymas visu buvo ypatingai pastebėtas ir ivertintas, kaip mūsų kolonijos scenos veterano ir zymaus vaidylos p. St. Bartnikaicio sumanios rankos nuopelnas, kuris si veikala ypatingai trumpu laiku ir su jaunais bei dar neigudusiais artistais taip tinkamai prirengė, kad gyvo vaidinimo, savo roliu supratimo, aiskios tarenos, tinkamu judesiu ir dramatiniu pergyvenimu gali pavydėti ir seni profesionalai. Pastebėta, kad nors pirma syki pasirodziusi lietuviskoj scenoj, bet ypatingai artistiniai ir daug zadanciai uzsirekomendavo Hortensia Bartnikaityte, kaip ir jos partnoria Edvardas Grėbliūnas. Tai jau neabejotini, rimti ir svarios pajėgos artistai. Tikėsimė juos pamatyti dramatinio Parnaso virsūnej. Jiems nepasidavė Stasys Stendelis ir Vytautas Dorelis, sudarydami psichologini kontrasta tarp bolsseviko leitenanto ir lietuviu partizanų vado. Jie sudarė pilnus ir gyvus tipus. Idomus, gyvas ir originalus buvo Ignacio, kurio role vykusiai atliko Jonas Vuljevas. Nepaminamai vaidino Lietuvos Dvasia Marcelė Zvaliauskaitė, tik gal jai reikėjo kiek tinkamesnio apdaro, kas būtų sudare stipresni ispūdė. Vytautas Riauba sudarė grazu, rimto, senovės isikibusio ir be "pono" nieko neimanancio tėvo tipa. Nors dar tik pradėdanti scenoje dalyvauti Bronė Cernauskaitė, bet pasirodė labai graziai ir artistiniai. Jei padirbės, pasilavins, nėra abejonės, kad is jos mūsų scena susilauks gabios artistės, kaip ir is Leono Stendelio, taip graziai suvaidinusio lietuviu

partizano role. Jonas Stendelis buvo nepamainomas savo roleje. Jis ja atliko visu simtu artistiniai ir ispudingai.

Ypatingai svečiams patiko koncertinė sventės dalis. Dėl jos didelio kredito priklauso Dorelini ir Perellò, kuriu vadovybėje taip darniai buvo sugiedoti abiejų tautu Himnai ir kelios lietuviu liaudies dainos.

Sia dali nepaprastai pagrazino, jautriai padeklamuodama Gutkaimiskio eilerasti "Darius ir Girenas", Hortensia Bartnikaitytė, kuri taip pat sklandziai paskambino ir Lietuvos Gedulo Marsa. Kaip visuomet gilų jausmų ir dvasios dinamiką deklamavo ir Edvardas Grėbliūnas eilerasti "Lietuvis". Programa baigė muzikas R. Perellò, paskambindamas kelis klasinės muzikos numerius.

Sokejai ypatingai liko dėkingi gerb. Napoleonui Budreikai, kurio vadovaujamas orkestras nepailstamai ir meniskai grojo tautinius bei modernius sokiu.

Minejimas kaip niekad praejo lietuviskai ir pavyzdingoje tvarkoje. Visi skyresi patenkinti ir prase daugiau tokiu parengimu.

Ponia Bartnikaitytė, kuri si dideli veikala sufleravo, bet rado laiko ir paruose artistams lietuviskas uzkandas, o jos ir sudarė ta lietuviskai seimynine nuotaika tarp artistu, kurios buvo galima pavydėti nuosalečiams. Reikejo matyti ta grazia ir drauginga dvasia, kuri riso musu jaunuosius scenos darbininkus su ponais Bartnikaiciais, kad ta reikiamai supratu ir ivertintus. Gal tik tokiu lietuvisku ir drauginu keliu ir cinema prie dideliu dalyku.

HOMOS.

AKTUALUS STRAIPSNIAI

Buenos Aires dienrastis "El Pueblo" vienintelis taip drasiai ir rimtai demaskuoja komunizmo ziaurumus ir besiplečianti pavojų. Neseniai jo dviejuose numeruose tilpo K. Verax straipsnis: "Detrás de la cortina de hierro" Uz geležines uždangos. Naujienos apie bolsheviku barbarizma Lietuvoje". Tas pats dienrastis atspaudino kun. Dr. J. Prunskio straipsni apie priverciamuju darbu stovyklas Sovietu Sajungoje. Si straipsni persispausdino Argentininos ukrainieci savaitrastis "Nash Klych" liepos 13 d.

K.

Lietuvis Argentinoje

LIETUVOS GEDULO Paminėjimas. su. Dr. H. Lukasevičius paskaita . . . . .

Lietuvai Išlaisvinti Centras Argentinoje birželio 23 d. surengė išpuodingą Lietuvos pavergimo minėjimą. Ryte buvo pamaldos už Lietuvą ir mirusius lietuvius tremtinius visose pasaulio salyse. Popietis puosniijoje Consejo de Mujeres salėje prasidėjo K. Cibiro izanjinis apie netolimos praeitės įvykius, susijusius su Lietuvos pavergimu ir apie musų pastangas ir viltis laisvei atgauti. Centro vardu jis pristatė rinkinei publikai neseniai iš Europos atvykusi Dr. H. Lukasevičiaus, kurio pusantros valandos trukusi kalba kartais sulaukė davo klausytojų kvapa. Pati tema "Lietuva mirties seselyje", paskaitininko puikus įskalbingumas, jo nuosirdumas domino ir jaudino visus iki asaru. Kai jis kalbėjo apie bolševikų ir vokiečių siautėjimą musų senijoje tevinėje, apie lietuvių tremimą i Sibirą, apie musų tautiečių sielvartus ir skurdą isrēmime V. Europoje, publika jautėsi tarsi matanti siurpia filma.

Ponia L. Grauzininė padariusi lietuvių tremtinių vaiku Europoje selpimo apyskaita kvietė Argentinos lietuvius ir toliau si kilnu darba testė. Čia pat pertraukos metu buvo surinkta per 500 pezu. Aukavusieji nemokamai gavo meniska vienkartinį leidinį "Lietuvai".

Minėję dalyje, kaip visados, sauniai pasirodė Sv. Cecilijos choras su patriotiniu repertuaru. Kandidatė i baletu sokėjas Colón teatre, jaunutė R. Ryliskytė pasoko du numerius, o kita jauna lietuvaitė Reg. Virgailytė paskambino Bethovenu "Mėnesiena" ir Listo "Lakstingalė". P. Runiminė padeklamavo Aiscio "O, lietuvi".

Minėjime dalyvavo Lietuvos Ministras P. Amerikai Dr. K. Grauzinis su seima. Baigiamajame zodyje K. Cibiras palinkėjo kitimet minėti jau ne gedulo, o laisvės atgavimo triumfą.

K.

SAUNUS KONCERTAS

Åsros Vartu parapijos klebono kun. K. Vengro iniciatyva Sv. Cecilijos choras 14 lie-

pos surengė didelį lietuvisku dainu koncerta. Buvo nusamdyta erdvi sveicaru salė, i kuria, nepaisant blogo oro, atvyko apie 600 lietuviu.

Sv. Cecilijos choras, siuo metu turis apie 50 nariu, Argentinoje yra vienintėlis lietuviu choras, ir, berods, pats pajėgiausias is visu P. Amerikoje lietuviu koloniju tos rusies meno kolektyvas. Jo vadovas, muz. Vac. Rymavicius ne tik sekmingai lavina, bet tolydzio vis kuria naujus religinius ir patriotinius kurinius. Si karta, pavyzdziui, is padainuotu 25 dainu, beveik pusė buvo paties chorvedzio komponuotos. Jo "Tėvynės ilgesys", keturiems misriems balsams ir solo griaudi nostalgija publikos buvo prasoma pakartoti.

Pertraukos metu kun. K. Vengras paskelbė lietuviskos mokyklos ir nuosavos salės statybos vaju. Jei lietuviai reikiamai si sumanyma rems, tai uz poros mėnesiu statyba bus jau pradėta. Na, o kolonija jau zino, kad Tėvai Marijonai savo pazadus tesi. Tikrai linkėtina kuogreiciausiai turėti sava pastoge.

K.

BOLSEVIKISKAS MELAS

Esama juk visokiausiu melu, bet jau nėra slykstesnio uz bolševikiskaji. Taip manai paskaitė "pazangijame" "A. L. Balse" nr. 780 redakcini straipsniuka, agituojanti remti komunistini, vienos Europos valstybės agentu inspiruota, lietuviskai kalbanciu "kongresa" Montevideo mieste rugp. 24 d.

Kad redaktorius, kurio žmona su sunum is Lietuvos nuo bolševiku, rodos, pabėgo i Vokietija, neturi, gėdos su komunistais biciliuauti ir ju isgamiska veikima remti, kad leidėjas, kurio brolis taip pat bijo grizti i sovietinama Lietuva, neturi, gėdos toki redaktoriu laikyti, tai jau ju apkerpejusios sazinės reikalas, bet kai tokie tipai skelbia, kad visi Argentinos lietuviai yra toki kaip jie, tai jau melas per akis.

Tiesa gi yra ta, kad vadinamo "kongreso" reikalui komunistu susauktime "Vorwarts" lizde galėjo dalyvauti visu Maskvos patriotu klapciukai (ju tarpe, zinoma, ir Norkus), tokiu organizaciju komunistuojantieji atsivai, kurie net vasario 16-tos minėjima laiko nepratogia politika, bet ten n-dalyvavo, ir negalėjo dalyvauti ir butu kviečiami, **nė vienas patriotiniu lietuvisku organizaciju atslovas**. Tad prisidengimas visu Argentinos lietuviu vardu "Balsu" yra ne kas kita, kaip suktaas bandymas savo niekinga linija pateisinti.

PAVERGTOJI LIETUVA

LAISKĀS

Mūsu redaktoriņš nesenaļ gavo is vieno, tautiecio laiska, kuris pergyveno Lietuvoje abi okupacijas ir is jos pasitraukė, kai bolsėvikiņis maras antra karta uzpludo Lietuva. Kam butu idomu sio laisko autentiskumas, tas visuomet gali kreiptis ir musu žurnalo redakcija ir pasitikrinti. Praleisdami grynai asmenes sio laisko vietas, mes perspausdinam tas, kurios liecia okupantu darbus pavergtoje Lietuvoje. Laiskas taip skamba

Gerbiamas Tautietii!

Sirdingai dėkoju uz didelė parama, ypac suradime man brangaus asmens. Tamsta idomauja, kodėl bėgome is Lietuvos? Kodėl bėgo net ir darbininkai, kurie neturėjo jokios nuosavybės ir gyveno is savo ranku darbo? Man teko pergyventi vienerius metus maskoliskoji ir keturis metus vokiskoji okupacijos, teko matyti ju teroro žiaurumai ir paciam nuo jo kentėti.

Bet savo baisiu žiaurumu daugiausiai pasižymejo rusai. Jie dienos metu plėšė paskutini lietuviu turta ir saude vietoje kiekviėna, kuris tik pasakė pasipriesinimo žodi. Neapsakomai kankino lietuvius tik uz tai, kad jie buve lietuviai ir mylejo savo krasta. Pavyzdžiui, netoli Telsiu, viename miskelyje maskoliams atsitraukus buvo atrasti nuzudytu lietuviu kapa. Juose taip pat rado visokiu kankinimo įrankiu, kuriuos paskui lavonu tikrinimo daktaru ir zinovu komisija rodė žmonems. Tenai buvo elektros masinėės, žnyplės, visokiu gembiu ir kitokiu žvėrisko kankinimo įrankiu. Baisus siurpuliai krata kiekviėna žmogų, kai parodė nukankintu lietuviu atkasturis sužalotus lavonus. Vyrų buvo pазaboti, ispianti jiems liezuviai, isbadytos akys ir daugeliui suskaldyti kiansai. Moterys visos isniekintos, nupiaustytos joms krutys, sulazyti kaulai ir taip pat mire kankiniu mirtimi.

Tokiomis baisenybėmis maskoliai pasizymejo visoje Lietuvoje, o ypac pries pat kara su vokieciais, jie pradėjo daryti negirdėtas žmonių medziokles. Naktimis jie puolė mie-

gancius lietuvis, trauke is lovu, vienuose baltiniuose grudo i sunkvezimius ir veze i artimiausia gelezinkelio stoti. Tenai staciu žmonių privarė pilnus kiaulinių vagonus ir aklinai uzkalė vagonu duris bei langelius. Reikėjo tada girdėti tuos žiurbius kudykiu klysmus ir motinu dejavimus, nes sveiki ir gyvi žmones tuomet troško uzkauluose vagonuose.

Mazeikiuose, komunistu vadai su lazdomis musė ir vaikė tas lietuvės moterėles, kurios mėgino prisiautinti prie vagonu ir nelaimingiesiems žiaurumu, cia pasizymejo komunistas Boruch, zydu tautybės.

Uzkaltuose vagonuose daug moteru gimdė ir saukėsi pagalbos, bet komunistai ir maziausios domės neatkreipė ir jokios medicinos pagalbos nei vienai nesuteikė.

Taigi, kai si raudonojo maro smėkla antru kartu prislūgino prie Lietuvos sienos, teko gelbėtis bet koku keliu, kuris dar žmonėms liko atviras.

Su pagarba K. S-AS.

(Tesinys seka)

ZALIUKAI

Lietuvoje tebeina atkakli kova su okupantais. Ta kova veda lietuviu partizanų daliniai. Taigi, tenai eina nelygi kova nykstuko su milžinu. Visi lietuviai partizanus vadina žaliukais, o maskoliai banditais. Žaliuku pilni Lietuvos miskai, bet gyviausiai veikia Alytaus, Panevėžio bei Zarasu rajonai, o visu smarkiausias ir daugiausiai bolsėviku garbinamas yra Suvalkijos dalinys „Viesulas.“

Dabar žaliukai yra defensyvoj, bet prasidėjus karui su bolsėvikais, jie tuojau pereis ofensyvon. Kol kas jie tenkinasi sudraudimu bolsėvikiu valscių komitetu, kad tie nesauvaliautu ir perdaug neplėstu žmonių, dažnai būrius lietuviu isgelbsti is kalėjimu, dažnai is varomu i Sibira kolonu. Kiek sunkiau su maistu ir drabuziais, bet ir to jie visgi susiranda, ypac is bolsėvikišku gurguoliu. Ginklu gauna is paciu raudonarmieciu, kurie nenorėdami grizti i Stalino pragara, su visais ginklais ateina, pas partizanus, kad bendrai kovojus.

Pietų Amerikos Lietuviai!

Mes kreipiamės į jus prieš keletą mėnesių kviesdamos gelbėti badaujančius ir šaltį kenčiančius lietuvių tremtinių vaikus, kviesdamos aukoti drabužiais, apavu, piniginai, kas ką gali, kad nors truputį palengvintum jų bausią padėtį...

Šiandieną čia norime visiems padėkoti ir pasidžiaugti, kad mūsų sukuriamas be atgarsio — šimtai gerasirdžių lietuvių atsiliepė ir dosniai aukojo savo tautiečių vaikučiams padėti.

Is žemiau paduodamos apyskaitos matyti, kas ir kiek davė ir kaip tos aukos buvo sunaudotos.

Tačiau mūsų pastangos dabar negali būti baigtos, nes mūsų tremtinių brolių vargams galo dar nematyti. Mūsų Tėvynė rebeavergti ir jom grįžti nė vienas jų negali, o tremtinio gyvenimas sunkus ir erškėčiais nuklotas.

Kaip visi gerai žinom, Europoje vargas ir skurdas dar begalinis, patiems įvairių kraštų žemiminkams sunku gyventi, tai ką gi bekalbėti apie prisiglaudusius pabėgėlius, kokiais yra ten šiandien lietuviai.

Cionai gi, reikia pripažinti, visi neblogai gyvenam, darbo netrūksta, uždarbisi pakilo, visokių švenčių priedų gaunama, vaikučiai mūsų sotūs, švarūs ir aprengti. Tad kodėl nors truputį nepasidalinti su anais žiaurus priešos nuskrūstais, visko netekusiais, mūsų brolių vaikais, kodėl neduoti jiems nors kiek trupinių nuo mūsų stalo, nors keletos išaugių mūsų vaikų drabužėlių ar batukų, nors keletos atlieksmų pečių...

Mūsų čia paaugętos ar nupirkętos, Europon nusijęstas, kelis kart vertesnis pasidaro. Ir kaip jis reikalingas tiems, kurie nieko neturi ir nieko nusipirkti, dažnai net už pinigus negali.

Kai kas, tere girdėti, nenoriai aukoja, sakydami, kad nežinia, kas tuos dalykus gaus, ar jie pasteks labiausiai jų reikalingus. .... Į tai galime tik atsakyti, kad pagalbos lygiai reikalingi yra visi tremtiniai, nes visi jie labai vargsta, visi jie nieko neturi.

Pirmoji mūsų drabužių ir batų siunta jau pasiekė Europą ir bus padalinta anglų okupuotos Vokietijos dalyje esantiems lietuviams. Neuzilgo tikimės gauti tikslių žinių ir išaiškų iš tu, kuriuos mūsų siuntiniai bus pasiekę.

Tad dar kartą kreipiamės į visus tautiečius, prašydamos aukoti ir nesustoti aukavus, nes mūsų pagalba lietuvių tremtinių vaikams yra labai reikalinga.

Tarptautinės Vairams Gelbėti Sąjungos LIETUVIŲ SUB-KOMITETAS.

Buenos Aires 1946-IV-6 d

Apyskaita

Š m b ž-lio 25 d. «Bibl. del Consejo de Mujeres» patalpose įvykusio parengimo:

Už įėjimo bilietus ir gėles gauta \$ 257.40

Programoms, propagandai išleista \$ 59.25

Grynas pelnas \$ 178.15

Laikė pertraukos parengimo programa gauta aukų:

Po \$ 100 — L. K. Grauzinini, Pranas Rimanauskas. Po \$ 50 — E. Cekonauskienė. Po \$ 20 — J. Cetanauskas. Po \$ 15 — P. Muizis. Po \$ 10 — B. Mikšys, L. Zakrys, J. Petrauskas, A. Simkus, B. Kesius, L. V. Sruogai, J. Zaickas, J. Zecys, A. Jasutis, J. Jurnas, P. P. Kurčionis, V. Norkaitis, J. Satkevičius, Aicia ir Jurgutis Brazaitė, J. Bendorinas, A. Grisonas, K. Cibras. Po \$ 5 — A. Galakvosčius, S. Vilkišius, K. Kriksčiūnas, A. Sabalienė, E. Kupčiūnas, A. Kriaučiūnas,

J. Karūzas, R. Tamulionienė, S. Smigeliskis, P. Krapavickas, K. Dailidonytė, A. Petrauskas, K. Misiūnas, Kast. Misiūnas, M. Zygnaitė, K. Povilonienė, B. Juodis, B. Deveikis, O. Kesilienė, I. Padvalskis 3 pezus D. Jasulis. Po \$ 2 — J. A. Išauskas, T. Aleksienė, J. Skuraskaitė, T. Mastiūs, R. Kazilūnienė. Po \$ 1 — Matulionis, K. Dovydytis, K. Sakalaukas, J. Stankevičius, Zinytė, Runimas, P. Kazlauskas, V. Sukinis, Krivickienė, Džiugytė.

Viso ant aukų lapų pusrasant surinkta: \$ 578

Parengimo gryną pelną pridėjus gauta: \$ 756.15

Vargstančių Europoje lietuvių tremtinių vaikučių dėkova Lietuvių Sub Komitetas nuosirdžiai dėkova «Bibl. del Consejo de Mujeres» už nemokamai pavestą salę, Lietuvai išlaisvinti Centrai Argentinoje už parengimo suorganizavimą, p. Dr. H. Lukosevičiui už puikią puskaitą, pp. Virgilijai, Ryliskytei, Runimienėi ir p. Rymavičiui su šv. Cecilijos Chora už įdomią programą ir visiems aukotojams už gausias aukas.

T. V. G. S. Lietuvų Sub - Komitetas.

Padėkim Jiems Susirasti Savus

Per — Laisvosios Lietuvos — redakciją, lietuviai tremtiniai Europoje paieško šių savųjų:

Paieškomi Gyveną Argentinoje:

Petro Bajorūno, paieško sesers sūnus Juozas Džiakis, Balčiūnaitės Agnietės ir Julės, paieško Algirdas - Povilas Radžiūnas, Bulzgio Voiciekaus ir Bulzgienės - Miakaitės Emilės, paieško Povilas Miakas, Čeponaitės Cifrusės, paieško Romualdas Konopackis, Dementio Justino, paieško brolio sūnus Anicetas Dementis, Jasinevičiaus Petro, paieško Vytautas Jasinevičius, Juodytės Lionės, paieško Bronius Rinkevičius, Klimavičiaus Broniaus, paieško Pranas Salkauskas, Kumštytės Anelės ir Veronikos, paieško Domas Simonaitis, Jakubonienės - Tarutytės, paieško brolis Zigmas Tarutis, Lastusko Pijaus, paieško Zigmas Tarutis, Laužikaitės Julės, paieško sesers sūnus Vladas Zemeliauskas, Mankevičiaus Romano, paieško Vladas Jablonskis, Martinėno Balio, paieško pusbrolis Bronius Rinkevičius, Merkevičiaus Antano, paieško Stasys Majauskas sūnus Juozo, Metekūno Juozo, paieško brolis Antanas Matekūnas, Limbos Mykolo, paieško pusbrolis Adomas Zabukas, Pačekvicius Petro, paieško Vytautas Semaška, Sapalo Kosto, paieško krikštastėnis Jonas Katuskas, Smido Gilberto, paieško Vladas Jablonskis, Turos Dominiko ir Urbanavičiaus Vlado, paieško Jurgis Sautėvičius, Vasiliausko Jono, paieško Domas Simonaitis.

Paieškomi Gyveną Brazilijoje:

Cironkos Prano, paieško Česlovas Cironka Degutytės Angelės, Bronės ir Emilės, paieško pusbrolis Izidorius Degutis, Duklio Boliaus ir Juozo, paieško brolienas Justas Daklys, Juogus Jono, paieško pusbrolis Kazys Narsėius, Kaluževičiaus Adomo, paieško brolis Vytautas Kaluževičius, Karaziejus Jurgio, paieško Ignas Bardauskas, Kuliešius Prano ir Vinco, paieško jų brolio sūnus Vaclovas Kuliešius, Laukšos Broniaus, agronomo ir Laukšos Liudviko, paieško Mečys Galinauskas iš Kelmės, Levicko Mykolo, paieško Viktoras Augūnas, Monkevičiaus Eduardo, paieško Marijonas Valeiša, Paškevičiaus Vlado, paieško Vytautas Semaška, Petrulionio Olesiaus, paieško Ignas Bardauskas, Saulio Jono, Simkaus Antano, paieško Stasys Oseckas, Zabuko Mykolo, paieško pusbrolis Adomas Zabukas Kazakevičiaus Jurgio, paieško brolis Viktoras Kazakevičius.

Paieškomi arba apie juos žinantieji Argentinos ir Brazilijos lietuviai prašomi kreip-

tis į «Laisvosios Lietuvos» redakciją, kad gautumet tremtinių adresus.

PER LIETUVOS PASIUNTINYBE

Buenos Aires, calle Pampa 4174

Lietuviai tremtiniai paieško sekančių giminių:

Adomaitytės Malvinos, Budrytės Anelės, Brazio Jono, Bindoko Juozo, Bukienės Elenos, Blažio Alekso, Budrio Stepono, Budrevičiaus Jono, Bliujaus Vinco, Bielinio Adolio, Dorenčiaus Jono, Daukšytės Elenos, Dorelaičio Kazimiero, Gedeikos Jono, Gudeikienės Julės, Gurskio Liudo, Iššiuviėnės Jonės, Jurėnų Martyno ir Olgos, Juknos Antano, Janutėno Povilo, Jurevičių Juozo, Antano ir Igno, Kimbrausko Prano, Kaulinio Jono, Kumštytės Veronikos ir Anelės, Lišausko Andriejaus, Mėlėdažio Petro, Vinco ir Onos, Macijūnienės Anelės ir Antaninos, Mazlavecko Juozo, Mikalauskaitės Barbaros, Nickaus Jurgio, Neveausko Antano, Okunauskų Kazio ir Anelės, Praniausko Jono ir Prano, Povilauskaitės Kazinonės, Rumbučio Broniaus, Spogio Aleksandro, Sauleikienės Petrės, Siminskų Eduardo ir Kazimieros, Samuolio Jono, Staniulio Jono, Sapričono Kazio ir Onos, Sadauskų Izidoriaus, Elenos ir Marinės, Silerio Endriko, Sembergo Felikso, Sembergienės Zvingilės Anelės, Svenčionio Aleksandro, Tumoso Jono ir Magdalenos, Tiškienės Drazdauskaitės Petronelės, Umbražiūnų brolių, Urbičio Stepo ir Vinco, Vaitkevičiaus Juliaus, Vablio Jono, Vosyliaus Ksavero, Velykienės Rutkelytės Adelės, Vasiliausko Jono ir Zarelytės Austros.

Lietuvių Tremtinių Domei

Lietuvos Konsulatas Brazilijoje leidžia mėnesinį retatoriūm spausdinamą Biuletėnį, kuris plačiai pasiekia visą Brazilijos lietuvių koloniją. Todėl visi lietuviai tremtiniai kurie turite giminių ar pažįstamų Brazilijoje kreipkitės tiesiog šiuo adresu:

Sr. Aleksandras Polišaitis
Consul de Lituania.
Rua Jaguaribe 447.

Sao Paulo.

Brasil.

Šaipoku Kampelis

DESGRACIJOS DŽINGULIUKAI

Ot, draugai, užtaisė vonią,
Baisiai karštą, nemalonią.
Tie iš Cerro patriotai,
Kislingų nelabūs kantai.
Džingul džingul džinguliukai,
Ne Podleckio «brat» dzin dzin.

Karštas prakaitas mus skalauja,
O tie dar baisiau karštauja
Ir su šita «strošnia valna»
Net prezidentūron eina.

Ir bendrai, lyg tinklas voro,
«Kongresą» pakorė ore,
I jį svečių nebekviečia,
Bet mus į baranką riečia.

Ir Arielkinas supyko —
Mūs žioplumas jam netiko.
Sako: «k stienkie, ne červoncov»
Dėl žioplųjų «golodrancov».

Sudaręs kucapo miną,
Va ką dirytį pakietino:
«Aš jus Litvoj kal pasgaušiu —
Sauras per galvą numausiu.

Jūs «predatelskoja» bėda,
Stalinui padarėt gėda,
O man šėyram «d plomatui»,
Parašas «v raschod» jau matos.

Kur tos masės, ką kalbėjot
Ir kur červoncus padėjot?
Kur trinyčiai, vyžos, «knutas»
Ir maskolškas degutas?

Jūs svavus čilpėt planingai,
Su autkom bereikalingai,
Liežuvius malėt begufo,
Pre stikliuko ir bokalo.

Bet dabar, nuo vakar ryto,
Pamačiau jus apetitą:
Valgy, gert, durnių volioti —
Mopsais į m'nuš loti.

Užtai «fasista» kvatoja,
Proletarus meškerioja.
Pinigų visai neprašo
Ir gėda man ausis tašo,
Džingul džingul džingulikai,
Ne Podleckio «brat» dzin dzin.

Osip Visarionėvič.

TAIP PAT ŽMONĖS KALBA:

Kad Urugvajaus lietuviški kislingai iš
Desgraciados moralei taip sutrinti, jog jie la-
bai greit užvers savo kanopas.

Kad gruziniškos vergijos propoguotojas
«Darbas», po Ateneo akto ne tik nebekalba
Pietų Amerikos lietuvių vardu, bet nebeiškal-
ba nė savo kamarilės vardu.

Kad «draugas» Arielkinas, už nenugin-
klaviną «liaudies priešį» užraukęs červoncu
maksį ir Desgraciados ponačiams atėję 7 ne-
derlingi metai.

Kad Argentinos lietuviški kislingai at-
vyksta į Urugvajų mas'olškai iškeikti presi-
dentą Peroną ir lietuvių tautai draugingą Ar-
gentiną, bet šitie Kominterno šnipai neva-
žiuoja iš Urugvajaus į Stalinio «rojų», o vėl
grįžta į jų keikiamą Argentiną.

Kad Pranas Šacikauskas nepaprastai
vykusiai užlipęs «Darbo» ruskeliams ant ma-
zolio ir tie vienbalsiai užtraukę:
«Prisijįstam esą žioplai,
Nes «kongresas» jau pervėlai.
Arielkino nepaklauso,
Pasilikom ilgaušiai» ..

Kad minint raudonarmietišką pulko da-
mą Melnikaitę, «Darbo» politrukas Vaivus-
kas praviręs ir ruskai padeklamavęs:
«Liubliu tebia, kak utrom bulku,
Kak na obied odin kotliet».

Kad iš Stalinio «rojaus» visi gauna vie-
nodus, trumpučius ir tik vieną tiesą pasakan-
čius laiškus, kuriuose diuguma prašo senų
pančekų, laiškamis popierio, pašiukų, edutų
ir siulų su guzikais.

Kad Buenos Aires bei Berisso lietuviš-
ki komunistai įsidiaršino naudoti «Laisvosios
Lietuvos» vardą savo kislingiškai propagan-
dai ir kad dėl to žurnalo redakcija turėtų pa-
daryti intervenciją į atatininkamas Argentinos
valdžios įstaigas.

Kad «Darbas» skelbia, jog rusų oku-
puotoj Lietuvoj žmogus «nebeišnaudojamas»
žmogaus, o Kirstuko sesuo, enkavedistė O.
Stočkėnė tame pačiam «Darbe» rašo, kad
jos vyras ir brailis amdą tarnaites. Žmonės
kalba, kad tarnaitė, ar Londono lordas ar
Maskvos komisaras — lygus rakalis.

Bodega y Viñedos

de VALENTIN CARNE e HIJO

VINO NATURAL

REDENCION MELILLA

Tel. 22 00 35

Visi lietuviai tik cia perka, nes duodama gera prekė; ekonominė kaina ir skubus bei mandagus patarnavimas.

LIBRERIA y JUGUETERIA

SELECTO

— de —

HOSMAR GERIN

Calle GRECIA 4215 — Cerro

Al lado del Cine

Ofrece toda su mercadería a un 30 % de rebaja a los suscriptores de esta revista.

Libros castellanos y extranjeros.

ANELE RAULUSKEVICIENE

Didelio pasirinkimo, pigiu kainu bei mandagus patarnavimu, visu rusiu maisto produktu krautuve. — Lietuviai prasomi uzeti persitikrinimui

Calle BOGOTA 3217 — Cerro

Kaunas

PIENINE IR ALINE
ANDRIAUS ALEKNOS

Calle BOGOTA 4001 esq. Bélgica
CERRO

Visuomet sviezi produktai, ekonomiskos kainos, skubus patarnavimas.
Pasitikrinkit

DIPLOMUOTAS LIETUVIS SIUVEJAS

MOTIEJUS BOLIAUSKAS

Calle Francisco Tajes 1195 P. 2 Ap. 7

Siuvama visu rusiu, rubai, geriausiu medziagu ir pagal paskutinius madu reikala vimus. — Savas pas sava, nes rasite garantuota darba ir ekonomiska kaina.

RESTAURANT Y PENSION

Gran Bretaña

JOUZAS RAMONAS

Savininkas

Geriausia vieta lietuviams turistams atvaziuojantiems is Argentinos. Sveikas valgis. — Svarios lovos paviciam ir Erdvus kambariai seimynoms.

JUAN CARLOS GOMEZ 1266

Teléfono: 8 39 05

Montevideo

KRAUTUVÉ IR BARAS

JONO GRAMOSAUSKO

Calle PERU 1992 — Villa del Cerro

Pirmos rusis viso maisto productai ir sviezios darzovės bei vaisiai — Vietos visu rusiu gerimai — Pigios kainos — Skubus ir saziningas patarnavimas.
Persitikrinkite

Casa LIRA

1926 metais apdovanota aukso medaliu
— Tarptautinėj Parodoj Lietuvoje. —
Visu rusiu pianu taisymas, sustyga-
vimas, nauju darymas ir pertvarkymas.
Lietuviams nuolaidos. Savininkas
Antanas Dambrauskas

SAN JOSE 1015 Tel. 8 36 33

foto arte
Esba

GRECIA 3432 - CERRO - Tel. 22 10 54

Savininkas, Stasys Bartnikaitis.

Pr. Riboko ir Airzersteino

MENISKU ODOS ISDIRBINIU

Fabrikas

Calle RIO BRANCO 1102

Visoki meniski odos isdirbiniai parduo-
dami urnu ir pavi. niai. — Lietuviams
daromos specialės nuolaidos.

IMAN**ADOLFAS KAUSINIS**

Vienintelis lietuvis Urugvajuje, turintis
Elektrus Stoties Teises. Atlieka: Visus
elektros irengimus ir pataisymus
Lietuviams Didelis Nuolaidos

Calle SAN JOSE 1088 Tel. 8 79 56
Telefonas: 8 79 56

FUNDICION RAFFO

Fundición de Bronce M.ánico
Aluminio y Herrajes en General.
Sección Mecánica y Estampados
Matrices de Todas Clases y
Para Toda Industria

Eduardo Jusys

MOLINOS DE RAFFO 473

Teléfono 22 53 05 Montevideo

Imperial

GARINE RUBU VALYKLA

Rubu isvalymas, sulig "DUPLIX" sis-
tema Sermenu rubav. Dazymas ir re-
formavimas skrybeliu ir kostiumu. —
Nematomas uzadymas skyliu bei p.r.
plesimu. — Lietuviams nuolaida: tik
\$ 1.50 kostiumo isvalymas ir isprosy-
mas.

Centralinis Namai:

Calle EJIDO 1241 — Tel. 9 19 10

Skyrius ir dirbtuves:

Av. BRASIL 3092 Montevideo

TINTORERIA Y SOMBRERERIA

ANDES

DE

ANTONIO YANKUS

ANDES 1257 — Tel. 8 18 03

Moteru ir vyru rubu valymas. — Visu
rusiu skrybeliu valymas ir reformos. —
Kostiumu ir paltu isvertimas. —
Lietuviams nuolaida